

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4SaZ/5/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1019200518
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Šramko
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1019200518.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v konaní pred sudcom JUDr. Ľubomírom Šramkom v právnej veci žalobcu: Z. T., narodeného XX.X.XXXX, bez štátnej príslušnosti, naposledy bytom mesto P., R. E. X, R., bez dokladu totožnosti, aktuálne s miestom pobytu X. K. J., zastúpený Ligou za ľudské práva, občianskym združením so sídlom Bašťová 5, Bratislava proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, migračný úrad, so sídlom Pivonková 6, Bratislava o správnej žalobe vo veci azylu zo dňa 9.1.2018 proti rozhodnutiu žalovaného ČAS: MU-PO-114-17/2018-Ž zo dňa 27.11.2017 takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave napadnuté rozhodnutie žalovaného Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, migračného úradu ČAS: MU-PO-114-17/2017-Ž z 27.11.2017, ktorým žalobcovi Z. T., nar. XX.X.XXXX, bez cestovného dokladu alebo iného dokladu totožnosti nebol udelený azyl a nebodla mu poskytnutá doplnková ochrana, zrušuje a vec vracia žalovanému na ďalšie konanie. Žalobcovi priznáva úplnú náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozhodnutím ČAS: MU-PO-114-17/2018-Ž zo dňa 27.11.2017 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) žalovaný v zmysle § 13 ods. 1, § 13c ods. 1 zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o azyle“) žalobcovi neudelil azyl a neposkytol mu doplnkovú ochranu.

2. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote správnu žalobu zo dňa 9.1.2018 (ďalej len „žaloba“), ktorou sa domáhal zrušenia napadnutého rozhodnutia a vrátenia veci žalovanému na ďalšie konanie. Namietal v nej:

- nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, nesprávne právne posúdenie veci a nedostatočné zistenie stavu veci,
- vo vzťahu k neudeleniu azylu (podľa § 8 zákona o azyle) namietal, že žalovaný si nezaobstaral relevantné informácie o osobách bez štátneho občianstva pochádzajúcich z konfliktom zasiahnutých oblastí - Doneckej a Luhanskej, osobitne nevynaložil snahu preskúmať situáciu týkajúcu sa získavania dokladov totožnosti; žalovaný zadal svojmu príslušnému oddeleniu zoznam otázok, týkajúcich sa Ukrajiny ešte pred konaním vstupného pohovoru,
- vo vzťahu k neudeleniu azylu z humanitárnych dôvodov (§ 9 zákona o azyle) namietal, že odôvodnenie neudelenia azylu postupom podľa § 9 zákona o azyle odôvodnil žalovaný odôvodnil iba stroho s odkazom na nariadenie ministra vnútra SR č. 34/2014, čím je táto časť napadnutého rozhodnutia nepreskúmateľná, vychádzajúca z nesprávneho právneho posúdenia veci,
- vo vzťahu k neposkytnutiu doplnkovej ochrany namietal, že toto odôvodnenie je nedostatočné, vychádzajúce z nesprávneho právneho posúdenia veci.

3. Žalovaný navrhol vo svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 23.2.2018 správnu žalobu zamietnuť. Zotrval na správnosti a zákonnosti napadnutého rozhodnutia, pričom námietky žalobcu pokladal za neodôvodnené a nepravdivé.

4. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „súd“) pôvodným rozsudkom č.k. 4SaZ/1/2018-47 zo 4.4.2018 bola žalobu zamietol. O podanej kasačnej sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom č.k. 1Sžak/9/2018 z 24.7.2018 rozhodol tak, že tento rozsudok zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie.

5. Následným rozsudkom č.k. 7SaZ/6/2018-121 z 26.11.2018 súd žalobu opätovne zamietol. O podanej kasačnej sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom č.k. 1Sžak/3/2019 z 26.3.2019 rozhodol tak, že tento rozsudok zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie.

6. Súd vec rozhodol ako miestne a vecne príslušný súd za účastníkov konania. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a postupu žalovaného v rozsahu podanej žaloby, riadiac sa právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, vyslovenom v jeho rozsudku č.k. 1Sžak/3/2019 z 26.3.2019, konkrétne vo vzťahu k otázke udelenia azylu z humanitných dôvodov, za použitia § 220, § 191 ods. 1 písm. e), ods. 4 zák. č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná a preto napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

7. Súd v prejednávanej veci dokazovanie nedoplnil, podrobne sa však oboznámil s obsahom spisu žalovaného, ako aj prednesom zástupcu žalobcu na pojednávaní, ktorého písomné vyhotovenia bolo založené do súdneho spisu. Z obsahu administratívneho spisu žalovaného súd zistil, že žalobca vyhlásením z 1.9.2017 požiadal o azyl z dôvodu obavy o život, nakoľko bol prenasledovaný bezpečnostnými silami Ukrajiny. Tento dôvod ako jediný uviedol aj počas spísania dotazníka pred žalovaným za prítomnosti svojej zástupkyne dňa 11.9.2017, pričom poukázal na skutočnosť, že jeho jediným problémom je to, že si nemôže vybaviť doklady totožnosti. Po vykonanom dokazovaní zástupkyňa žalobcu v konaní pred žalovaným 7.11.2017 doručila žalovanému „Stanovisko právnej zástupkyne v konaní o udelenie azylu a návrh na vydanie rozhodnutia ČAS: MU-PO-114/2017-Ž“, datované 31.10.2017. V závere tohto podania uviedla, že pokiaľ by žalovaný dospel k názoru, že žalobca nespĺňa podmienky pre udelenie azylu podľa § 8 zákona o azyle, prihovára sa za udelenie azylu z humanitárnych dôvodov podľa § 9 zákona o azyle.

Podľa § 2 písm. d) zákona o azyle: Na účely tohto zákona sa rozumie prenasledovaním závažné alebo opakované konanie spôsobujúce vážne porušovanie základných ľudských práv alebo súbeh rôznych opatrení, ktorý postihuje jednotlivca podobným spôsobom, ktoré spočíva najmä v

1. použitie fyzického alebo psychického násillia vrátane sexuálneho násillia,
2. zákonných, správnych, policajných alebo súdnych opatreniach, ktoré sú diskriminačné alebo sú vykonávané diskriminačným spôsobom,
3. odmietnutí súdnej ochrany, ktoré vedie k neprimeranému alebo diskriminačnému potrestaniu,
4. neprimeranom alebo diskriminačnom trestnom stíhaní alebo treste,
5. trestnom stíhaní alebo treste za odmietnutie výkonu vojenskej služby v čase konfliktu, ak by výkon vojenskej služby zahŕňal trestné činy alebo činy uvedené v § 13 ods. 2,
6. konaní namierenom proti osobám určitého pohlavia alebo proti deťom.

Podľa § 2 písm. f) zákona o azyle: Na účely tohto zákona sa rozumie vážnym bezpráviem

1. uloženie trestu smrti alebo jeho výkon,
2. mučenie alebo neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest, alebo
3. vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu.

Podľa § 8 zákona o azyle: Ministerstvo udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak, žiadateľovi, ktorý
a) má v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu, alebo
b) je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd.

Podľa § 9 zákona o azyle: Ministerstvo môže udeliť azyl z humanitných dôvodov, aj keď sa v konaní nezistia dôvody podľa § 8.

Podľa § 13 ods. 1 zákona o azyle: Ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 8 alebo § 10.

Podľa § 13c ods. 1 zákona o azyle: Ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa § 13a ods. 1 zákona o azyle: Ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 191 ods. 1 písm. e) zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“): Správny súd rozsudkom zruší napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy, ak zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci.

Podľa § 220 SSP: Ak správny súd po preskúmaní zistí dôvodnosť správnej žaloby, rozsudkom zruší napadnuté rozhodnutie alebo opatrenie žalovaného. Vo výroku uvedie označenie žalovaného, číslo a deň vydania zrušeného rozhodnutia alebo opatrenia, meno a priezvisko žalobcu a číslo jeho cestovného pasu alebo iného dokladu totožnosti.

8. Súd preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného v intenciách podanej žaloby, riadiac sa právnym názorom kasačného súdu, vyslovenom v jeho rozsudku č.k. 1Sžak/3/2019 z 26.3.2019.

9. Vo vzťahu k neudeleniu azylu: Podľa názoru súdu táto námietka nie je dôvodná. Ako to vyplýva z obsahu vyhlásenia žalobcu, ktorým požiadal o azyl, jeho dôvodom bola obava o život, nakoľko je prenasledovaný bezpečnostnými zložkami Ukrajiny, pretože pochádza z Donecka a je preto považovaný za separatistu - z toho dôvodu bol 3 dni zadržovaný a vyhrážali sa mu smrťou. V priebehu vstupného pohovoru o. i. uviedol, že doneckých občanov považujú za separatistov a že má problém vybaviť si doklady totožnosti, pričom jediným jeho problémom je nemožnosť vybavenia si dokladov totožnosti. Tiež uviedol, že z Ruska (z Moskvy) sa vrátil na Ukrajinu preto, lebo si potreboval vybaviť osobné doklady, ku ktorým vydaniu bolo potrebné predložiť rodný list. Tento však podľa vyjadrenia žalobcu ostal v jeho rodičovskom dome „v Donecku“. O jeho vydanie však nepožiadaval, „pretože je tam nebezpečná situácia“. K jeho tvrdeniu o jeho zadržaní políciou uviedol, že keď bol na Ukrajine tak prespával na železničnej stanici a tiež preto, lebo polícia neznáša ľudí, pochádzajúcich z Donecka. Preto ho polícia predviedla na policajné oddelenie, kde ho zbili. Okrem tohto incidentu nemal žiadne problémy a políciou nebol prenasledovaný.

10. Podľa názoru súdu žalovaný vo vzťahu k neudeleniu azylu podľa § 8 zákona o azyle dostatočným spôsobom zistil stav veci a to jednak výsluchom žalobcu (spísanie dotazníka žiadateľa o azyl), ako aj vyhladaním a založením príslušných správ o Ukrajine. Na základe vykonaného dokazovania dospel k správne právnemu záveru. Pre naplnenie predpokladov udelenia azylu podľa § 8 zákona o azyle je potrebné súčasné naplnenie predpokladov, ktorými sú 1. opodstatnené 2. obavy z 3. prenasledovania z 4. dôvodov, uvedených v tomto zákonom ustanovení. Podľa názoru súdu, žalobca z týchto predpokladov naplnil iba jediný - prezentovanie obáv ako subjektívneho pocitu. Pokiaľ ide o opodstatnenosť ním vyslovenej obavy, tak podľa názoru súdu pokiaľ došlo k žalobcom opísanému správaniu sa ukrajinskej polície (jeho predvedenia na políciu a zbitie z dôvodu prespávania na železničnej stanici), tak takéto jej správanie je iste hodným poľutovania, avšak (ako to vyplýva o výpovede žalobcu) ojedinelým incidentom, ktorý nezakladá dôvod na udelenie azylu postupom podľa § 8 zákona o azyle. A to preto, lebo na základe tohto ojedinelého incidentu (pokiaľ k nemu došlo) nemožno hovoriť vo všeobecnosti o opodstatnenosti obáv. Podľa žalobcom opísaných dôvodov jeho žiadosti o azyl, ktoré spočívali v problémoch s vybavením si osobných dokladov nemožno hovoriť ani prenasledovaní žalobcu na Ukrajine, nakoľko tento dôvod nie je možné subsumovať pod žiaden dôvod § 2 písm. d) zákona o azyle. Skutočnosť, že žalobca bol povinný pri vybavovaní si dokladu svojej totožnosti podľa platných zákonov Ukrajiny predložiť aj svoj rodný list nie je prenasledovaním a to ani vo všeobecnosti a ani v zmysle citovaného ustanovenia zákona o azyle. Pretože predloženie určitých, zákonom stanovených dokladov k získaniu dokladov totožnosti (ev. k získaniu ukrajinského občianstva) sa vzťahuje na celé územie Ukrajiny a na všetkých žiadateľov o ich vydanie, sú vylúčené v danom

prípade aj dôvody (neexistujúceho) prenasledovania, vymenované v ust. § 8 zákona o azyle (rasové, národnostné, náboženské, zastávanie určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine).

11. Vo vzťahu k neposkytnutiu doplnkovej ochrany: Ako je zrejmé zo znenia zákona o azyle (§ 13a), jediným predpokladom poskytnutia doplnkovej ochrany ako jednej z foriem medzinárodnej ochrany je reálna hrozba vážneho bezprávia v prípade návratu žiadateľ o azyl. § 2 písm. f) zákona o azyle jednoznačne vymedzuje pojem vážneho bezprávia. Je faktom, že ako to sám žalobca pred žalovaným uviedol, nikdy nebol na Ukrajine trestne stíhaný, teda mu nebol uložený žiaden trest - ani trest smrti (§ 2 písm. f) bod. 1. zákona o azyle). Ako to bolo vyššie uvedené a ako to koniec - koncov vyplýva aj z výpovede žalobcu pred žalovaným, okrem ojedinelého žalobcom opísaného incidentu s políciou nemal žalobca s nikým žiadne problémy. Niet preto dôvodu predpokladať, že by v prípade jeho návratu na Ukrajinu (odkiaľ na Slovensko prišiel) bol vystavený mučeniu, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu (§ 2 písm. f) bod. 2. zákona o azyle). Takéto zaobchádzanie nie je identifikované ani v správach o Ukrajine, ktoré sú v spise žalovaného vyhľadane a založené. Je skutočnosťou, že vo východných regiónoch Ukrajiny je bezpečnostná situácia nanajvýš komplikovaná, ktorú skutočnosť konštatoval aj sám žalovaný, v prevažnej časti tohto štátu tomu tak nie je. Zo znamená, že pokiaľ by sa žalobca v prípade svojho návratu na Ukrajinu usídlil či prebýval v iných, ako konfliktných regiónoch, nemohol by byť ohrozený v zmysle § 2 písm. f) bod. 3. zákona o azyle.

12. Pokiaľ ide o námietku, týkajúcu sa neudelenia azylu z humanitárnych dôvodov: Kasačný súd vo svojom rozsudku č.k. 1Sžak/3/2019 z 26.3.2019 skonštatoval, že v prípade žalobcu došlo k žiadosti o udelenie azylu z humanitárnych dôvodov, zjavne poukazujúc na „Stanovisko právnej zástupkyne v konaní o udelenie azylu a návrh na vydanie rozhodnutia ČAS: MU-PO-114/2017-Ž“, datované 31.10.2017 v závere ktorého uviedla, že pokiaľ by žalovaný dospel k názoru, že žalobca nespĺňa podmienky pre udelenie azylu podľa § 8 zákona o azyle, prihovára sa za udelenie azylu z humanitárnych dôvodov podľa § 9 zákona o azyle. Súd viazaný týmto právnym názorom kasačného súdu dospel k presvedčeniu, že žalovaný mal po doručení vyššie uvedeného stanoviska z 31.10.2017 predvolať žalobcu na dopĺňajúci pohovor za účelom zistenia, či skutočne o tento „druh“ azylu žiada a pokiaľ áno z akých konkrétnych dôvodov. S poukazom na výsledok takéhoto dopĺňajúceho pohovoru vykonať náležité dokazovanie. Pretože sa tak nestalo, súd za použitia § 220, § 191 ods. 1 písm. e), § 191 ods. 4 SSP napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

13. Záverom súd poznamenáva, že zo žiadneho ustanovenia zákona o azyle nevyplýva pre žalovaného povinnosť vyhľadávať za žiadateľa o azyl dôvody jeho žiadosti o azyl, ale výlučne vyhodnotiť a po vykonanom dokazovaní posúdiť žiadateľom prezentované dôvody žiadosti o azyl.

14. Súd pokladá za povinnosť poznamenať, že tvrdenie žalobcu, podľa ktorého žalovaný začal vyhľadávať informácie o Ukrajine ešte pred tým, ako bol so žalobcom uskutočnený vstupný pohovor (spísaný dotazník žiadateľa o azyl) nie je pravdivým. Žalobca absolvoval vstupný pohovor dňa 11.9.2017, pričom žalovaný zadal svojmu oddeleniu, zaoberajúcemu sa vyhľadávaním informácií o krajinách pôvodu požiadavku na vyhľadanie relevantných informácií až dňa 14.9.2017.

15. V ďalšom konaní bude teda úlohou žalovaného v intenciách bodu 12. tohto odôvodnenia doplniť dokazovanie, tiež aktualizáciou správ o Ukrajine založených v administratívnom spise žalovaného, prípadne ich doplniť podľa aktuálnej dôkaznej situácie.

16. Súd pokladá za svoju povinnosť vyjadriť sa tiež k tej časti prednesu zástupcu žalobcu na pojednávaní v ktorom bolo zástupcom žalobcu konštatované porušenie práva žalobcu na spravodlivý proces tým, že nepredvolal žalobcu na pojednávanie a nezabezpečil tlmočenie do jazyka, ktorému rozumie. Takéto konštatovanie súd odmieta. Žalobca bol v konaní pred súdom zastúpený Ligou za ľudské práva, občianskym združením v osobe jeho poverenej pracovníčky, spĺňajúcej predpoklady § 50 ods. 2 SSP a preto na pojednávanie predvolal iba tohto zástupcu v súlade s § 108 ods. 1 SSP. Samotného žalobcu (ktorý sa na pojednávanie dostavil bez predvolania) nebolo potrebné na pojednávanie predvolať aj preto, lebo jeho výsluch súdom nebol potrebný vzhľadom na skutočnosť, že pre rozhodnutie súdu postačovali doklady - písomnosti, založené v súdnom spise, resp. v pripojenom administratívnom spise žalovaného. Pokiaľ ide o tlmočenie, vzhľadom na vyššie uvedené, nakoľko povaha a okolnosti prejednávanej veci nevyžadovali osobnú účasť žalobcu (ktorý bol v konaní pred súdom zastúpený zástupcom) za

účelom jeho výsluchu ako účastníka konania pred súdom, bola by prítomnosť tlmočníka neúčelnou a nehospodárnou. V prípade, ak by žalobca v konaní pred súdom nebol zastúpený, čo SPP pripúšťa v § 49 ods. 2, predvolanie žalobcu za prítomnosti tlmočníka by bolo samozrejmosťou.

17. O náhrade dôvodne vynaložených trov konania žalobcu súd rozhodol v súlade s § 167 ods. 1 SSP.

Poučenie:

Doručený rozsudok je právoplatný. (§ 145 ods. 1 SSP)

Kasačnou sťažnosťou možno napadnúť právoplatné rozhodnutie krajského súdu. (§ 438 ods. 1 SSP)

Prípadná kasačná sťažnosť musí byť podaná v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia a podáva sa na Krajskom súde v Bratislave v počte vyhotovení, zodpovedajúcom počtu účastníkov konania. (§ 443 SSP)

Kasačná sťažnosť je prípustná proti každému právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu, ak tento zákon neustanovuje inak. Kasačná sťažnosť nie je prípustná, ak sa opiera o iné dôvody, ako sú uvedené v § 440, ak sa opiera o dôvody, ktoré sťažovateľ neuplatnil v konaní pred krajským súdom, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, hoci tak urobiť mohol, ak smeruje len proti dôvodom rozhodnutia krajského súdu. (§ 439 SSP)

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"), návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ak ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d), ak je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 SSP).